సింగిల్ పేజీ కథలు

ఎవరు అమాయకులు?

పట్టణానికి పంతొమ్మిది కిలోమీ దూరంలో చిన్నపల్లెలో కొత్తగా ప్రారంభి బ్యాంకుకి ఆఫీసరుగా వచ్చాడు పరమానందం.

మూడు రోజుల క్రితం బ్యాంకు రిబ్బను కట్ చేసుకునీ, తన బల్ల తనే సర్దుకొని, తన స్టెంట్ గోవిందంతో అన్నాడు హ్యాపీగా..

''గోవిందం ఊరి పెద్దలను పదిమందిని పి కురా..మీటింగ్ పెడదాం'' పది నిమిషాల్లో పెద్దలు, పిన్నలు, స్త్రీలు, వృద్ధులు అంతా శారు.

పిలవగానే అందరూ వచ్చినందుకు మురిసి పోతూ చెప్పాడు పరమానందం. ''మన గ్రామంలో బ్యాంక్ ప్రారంభమైంది. ఇక గ్రామానికీ, గ్రామ ప్రజలకు ఒక గొప్ప పౌ సౌకర్యం ఏర్పడింది. పొదుపు చేయని కుటు భవిష్యత్తులో చాలా కష్టాలు ఎదుర్కోవలసి వస్తు కాబట్టి మీరు తప్పక 'పొదుపు' అలవాటు చే వాలి. ప్రతి ఇంటి నుండి ఖాతా ఏర్పాటు చేయ అప్పుడే ఇల్లు..గ్రామం..దేశం బాగుపడతా రెండవ విషయం మీ పొలాలకూ, బర్రెలకూ, లకూ లోన్లివ్వడం జరుగుతుంది.''

దూరంగా వున్న గోవిందం, పరిగెత్తుతూ మానందం దగ్గరగా వచ్చాడు. పరమాన మాటలు వింటున్న జనం ఆశ్చర్యంగా, విచిత్ర చూశారు.

దగ్గరగా వచ్చి ''సార్! బర్రెలకూ, ఎద్దు కాదు సార్, లోన్ మనుషులకు ఇస్తారు'' చి చెప్పాడు గోవిందం.

చటుక్కున నాలుక కొరికి ''సారీ! అదే. మీరు కొనాలనుకున్న పశువులను చూపెట్టి, వేయించుకొని బ్యాంకు ఇచ్చే అప్పుతో వా కొనాలి. ఆ పశువుల వల్ల వచ్చే ఆదాయంతో భంగా సకాలంలో అప్పు తీర్చేయాలి సరేనా?!'' గాడు.

''సరే!'' అన్నట్లు పిల్లలతో సహా అందరూ లూపారు.

దగ్గరగా వున్న తొమ్మిదేళ్ళ పిల్లవాడిని అడి అసిస్టెంట్ గోవిందం. ''నువ్వెందుకు రా! ఊపావు?'' అని

''మా నాన్న మీరేం సెప్పినా తలూపమని, సాలా మంచోరనీ, అలా సేస్తే రేపో, యల్లు మాకు డబ్బులిస్తారని చెప్పారండి'' అన్నాడు వా

''అబ్బో! ఈ ఊరి జనం చాలా తెలివిగల రులుగా వున్నారు. వీరికి ముందే అన్ని విషయ తెలుసులాగుంది. మనం కష్టపడి అన్నీ వివ చెప్పాల్సిన పని తప్పింది'' అని అనుకొని మనసులో గొప్పగా ఫీలై నవ్వుకొన్నాడు గోవిందం.

మరుసటిరోజే బ్యాంక్ ఆవరణ జనంతో కిక్కిరిసి పోయింది. ఘాట్ రోడ్డులా మెలికలు తిరుగుతూ పొడుగాటి 'క్యూ' కట్టారు జనాలు లోన్ అప్లికేషన్ కోసం.

ఒక్కొక్కరూ రెండు, మూడు లోను అప్లికేషన్లు కావాలని గోల ఓ వైపు, ఊర్లో వున్న గేదెలు, ఎద్దులు, ఆవులు, మేకలు, గొర్రెలు...పందుల అరుపులు మరోవైపు.

హైదరాబాద్ సిటీ నుండి పల్లెకు వస్తూ..వర్క్ లోడ్ తగ్గుతుందని కలలు కన్న పరమానందంకు గుండె ఆగినంత పనైంది.

ఒక్కొక్కరినీ పిలిచి కొనాల్సిన పశువుల్ని చూసి, కొంటున్న వారి పేరుపై లోను రాసి, అమ్ముతున్న వాడి పేరు, ధర వివరాలన్నీ నోట్ చేసుకొని డబ్బు ఇస్తూ వచ్చాడు పరమానందం.

మెల్లకన్ను వీరయ్య రెండవసారి రావడం చూసి అడిగాడు పరమానందం ''ఏం వీరయ్యా ఇందాకే ఎద్దుని కొన్నావుగా, మరలా ఎందుకొచ్చావ్?'' అని

''ఆ ఎద్దు నా దగ్గరుందయ్యా. ఇప్పుడు నా ఎద్దు అమ్మనొచ్చినా ఈ రంగడికి అంటూ'' రంగడి వైపు చూపించాడు.

వాడినీ ఇందాక చూసినట్లు అనిపించి ''నువ్వు ఇందాక వచ్చావు కదూ!'' అడిగాడు.

''ఇందాక నా బర్రె అమ్మనొచ్చిన, ఇప్పుడు ఈరయ్య ఎద్దుకొనేందుకు వచ్చాను సారూ!'' చెప్పాడు రంగయ్య.

వచ్చినోళ్ళే మరలా మరలా వస్తున్నప్పుడు అర్థం కాక తలగోక్కొని ఎలాగోలా ఆ గందరగోళాన్ని ముగించాడు పరమానందం. దూరంగా ఇనుపకమ్మీని కాల్చి పశువులకు గుర్తులు వేస్తున్నాడు గోవిందం.

పశువుల కేకలు, పిల్లలగోల పిచ్చెక్కించాయి పరమానందానికి. ఆరోజు ఎలాగోలా ఆ కార్యం ముగిసింది.

మరుసటి రోజు ప్రతి ఇంటి నుండి పొదుపు ఖాతాల ఏర్పాటుకు జనం వస్తారని ఎదురుచూశారు. ఒక్కరు..ఒక్కరంటే ఒక్కరూ రాలేదు బ్యాంకుకు.

మీటింగు ఏర్పాటు చేసినా రావడం మానేశారు జనం. గట్టిగా ప్రయత్నం చేసి, పదిమంది చేత ఖాతాలు ఓపెన్ చేయించేటప్పటికి తలప్రాణం అరికాళ్ళ కొచ్చింది పరమానందానికి. డబ్బు దాచిన వారిలో అందరికంటే ఎక్కువ పీతాంబరం తన కొడుకుతో దెబ్బలాడి, దాచిన ఎమౌంట్ ఐదువందల రూపాయలు!

ప్రతిరోజు పీతాంబరం బ్యాంకుకు రావడం, మేనేజరు వైపు చూసి నవ్వడం, పనిలోకెళ్లడం దినచర్యగా పెట్టుకొన్నాడు. అలా మొదటి వారంలో ఆరుసార్లు చేశాడు. ఆదివారం మేనేజర్ రాకపోయేటప్పటికీ సోమవారం కొడుకూ, కోడల్ని వెంటబెట్టుకొని బ్యాంకుకొచ్చి ''సామీ! నిన్న నువ్వు యాడికెళ్ళావ్?! అల్లాగైతే నా డబ్బు నీ దగ్గరుంచను. నాకిచ్చేయ్'' అన్నాడు.

''నిన్న ఆదివారం కదా! బ్యాంకుకు శెలవు. ఇపుడు నీకు డబ్బు అవసరమా?'' అడిగాడు పరమానందం.

''నా ఔసరం దేవుడెరుగు. పెతిరోజూ నువు కనబడతానంటేనే నా డబ్బు వుంచుతా. లేకుంటే ఇచ్చెయ్ సామీ. అసలే పట్నం వాళ్లని నమ్మేందుకు లేదు'' అన్నాడు పీతాంబరం.

ఏం చేయాలో అర్థంకాక ''నీ డబ్బు ఎక్కడికీ పోదు. నీవు, ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు తీసుకెళ్ళొచ్చు'' అని నచ్చజెప్పి పంపేందుకు రెండు గంటలు పట్టింది పరమానందానికి.

చివరకు ప్రతిరోజు పీతాంబరం రాగానే అయిదు వంద నోట్లు చూపెట్టేటట్లు ఒప్పందం కుదుర్చుకొని అప్పుడు వెళ్ళాడు.

మరుసటి రోజు పశువులు మేసే గోపయ్య వచ్చాడు. తను బ్యాంకులో వుంచిన మూడు వందలు ఇవ్వమని. ఎందుకూ?! అన్నట్లు అనుమానంగా కనుబొమ్మలు ముడివేసి 'విత్ డ్రాఫాం' పై వేలిముద్ర వేయించుకుని ఇచ్చాడు పరమానందం.

గోపయ్య డబ్బులు లెక్కించుకొని తిరిగి ''దాచండి'' అన్నాడు.

మరోఫాం ఫిల్ చేసి వేలిముద్ర తీసుకొని లోపల పెడుతూ అడిగాడు పరమానందం ''ఏంటయ్యా ఎందుకు తీసుకున్నట్టు తిరిగి ఎందుకు జమ చేస్తున్నట్టు''

''ఏం లేదు సారూ! వారానికో, నెలకో ఓసారి మీరు ఇప్పించిన బర్రెలు మీరు చూస్తారు కదా! అలాగే నా డబ్బు వుందో, లేదో నేనూ సూస్కుందామనీ..ఏమైనా మీరు పట్నంవోళ్లు. మేం అమాయకమైన పల్లోళ్లం. మా జాగరత్తలో మేం వుండాలి కదా!'' చెప్పాడు గోపయ్య.

''అదేంటయ్యా మేము పది లక్షల రూపాయలకు పైగా ఈ ఊరిలో అప్పులిచ్చాం. నీ డబ్బు తీసుకొని పారిపోతామటయ్యా'' కొద్ది కోపంతో నుదురు చిట్లించి చెప్పాడు పరమానందం.

''అదేంటిసారూ! కనికరం లేనోళ్లని నమ్మగూడదంటారు గదా!?..మీకు తెలియదా?!''

''కనికరం లేని పని మేమేం చేశాం..?''

''నోరు లేని జీవాల్ని కాల్చి వాతలు పెడ్తిరే..?''

స్వరం పౌరుషంగా మార్చి చెప్పాడు గోపయ్య.

''సర్లే..నీవెళ్ళు'' ఎందుకైనా మంచి గోపయ్యను పంపించి వేశాడు పరమానందం.

ఒక నెల..రెండునెలలు..మూడు నెలలు గడిచినా అప్పు తాలూకు వాయిదాలు పైసా జమ కాకపోవడమే కాకుండా పశువులను తీసుకు రాకపోవడంతో అందరినీ పిల్చి వార్నింగ్ ఇచ్చి కారణం అడిగాడు పరమానందం.

''ఏం సేయమంటారు సారూ..రోజూ ఆకొండ చరియ నుండి మీ బ్యాంకు నడిసి కాళ్ళు నెప్పెడుతున్నాయని మొత్తుకొని, పశువులన్నీ కొండవతలకి ఇక రామని సెప్పి వెళ్ళిపోయినాయి. అవే మన దగ్గర లేకుంటే డబ్బులు యాడ నుండి తెచ్చి కడ్తాం సారూ?!'' జనం అంతా ఏకకంఠంతో అన్నారు.

పరమానందానికి అసలేం అర్థం కాక అయోమయంగా ''అదేంటి వాటికి కాళ్ళు నెప్పులని మీతో ఎవరు చెప్పారు?'' ఆవేశం కూడదీసుకొని అడిగాడు.

''మనూర్లో పశువుల భాష తెల్సిన గుండోడుండాడు. వాడు చెప్పాడు'' అంటూ జనం మధ్యలో నుండి గుండోడ్ని తీసుకొచ్చారు.

వాడు రాగానే ''అంబా'' అన్నాడు. అంతే! చుట్టుపక్కల మేస్తున్న పశువులు 'అంబా' అన్నాయి వాడి గొంతు వినగానే!

పరమానందం పిచ్చిపట్టినట్టు గట్టిగా అరిచి..పశువులను తోలుకురమ్మని గోవిందాన్ని పంపాడు. పశువులతోపాటు స్త్రీలు వచ్చి చెప్పారు ''అయ్యా! ఇవి మా డబ్బుతో మేం కొన్నవండి..మీరిప్పించినవి కావు''.

పరిశీలించాడు గోవిందం. ''సార్! నిజమే సార్! వీటిలో ఏ ఒక్కదానికీ గుర్తుల్లేవ్!''

పరమానందానికి ఏం పాలుపోక లెడ్జర్ బుక్ తీసి లెక్కవేశాడు. లోను ఇచ్చిన మొత్తం పదిలక్షలు దాటింది. అప్పుడే వచ్చిన పోస్టుమెన్ పరమానందం టేబుల్ పై ఓ కవరు విసిరి వెళ్ళాడు. అది హెడ్ ఆఫీసు నుండి మూడు నెలలు ముందు వేసిన ఉత్తరం...ఇప్పుడు చేరింది. అందులో డైరెక్టరు సంతకంతో ఇలా వ్రాసి వుంది.

''మీ చేతులపై కొత్త బ్రాంచీ ఓపెన్ చేస్తున్నందుకు అభినందనలు. పట్నంలో వలే కాదు, పల్లె జనం తెలివిమీరి ఉన్నారు. ఫలానా మినిస్టర్‌గారు పుట్టిన ఊరు. ఆల్ ది బెస్ట్..జాగ్రత్త! గాడ్ బ్లెస్ యూ!'' అని వుంది.

-రోషన్ మొగల్ (నెల్లూరు)

కనువిప్పు

కొత్తగా ఉద్యోగంలో చేరిన మా ఆవిడ తన మొదటి జీతంతో నాకు డ్రెస్ తియ్యడానికి ఉత్సాహపడడంతో ఇద్దరం కలిసి బట్టలషాప్‌కి వెళ్లాం. షాపువాడు ఆనందంగా ఆహ్వానించాడు. లేటెస్ట్ వెరైటీ చూపించాడు. మేం వాటిని పరిశీలిస్తూ ఉండగా ఒక వృద్ధ జంట షాపు మెట్లెక్కడం కనిపించింది.

"నిన్న మీ షాపులో ఈ చీర కొన్నాం గుర్తుందా?" అడిగిందా పెద్దావిడ.

కాస్సేపు గుర్తుపట్టనట్టుగా చూసి, పెద్దాయన రసీదు తీసే ప్రయత్నంలో పడడంతో "ఆ..గుర్తులేకేం" అన్నాడు.

ఆమె ఆ చీర తీసి చూపుతూ "ఇది నిన్న మీ షాపులో కొన్నాం. తీరా ఇంటికి వెళ్లి చూద్దుము కదా ఓ చోట డామేజ్ ఉంది. ఇది తీసుకుని వేరే చీర ఇవ్వండి" అంది మర్యాదగా.

"డామేజీనా! అబ్బే అలాంటి చీరలు మేం అమ్మమండీ. మీరు సరిగా చూశారో లేదో" అన్నాడు విసురుగా.

"చూడకపోవడమేమిటయ్యా. ఇంటికి వెళ్ళగానే మా కోడలు 'ఇలాంటి చీర కొన్నారేమిటీ, వెంటనే తిరిగి ఇచ్చేయండి' అని గొడవ పెట్టింది. మీ షాపులో ఇలాంటి చీరలమ్ముతున్నారని తెలిస్తే నలుగురిలోనూ మీ షాపు పరువుప్రతిష్టలకే భంగం కదా" అన్నాడు ఆ ముసలాయన. ఆ మాటల్లో నుతిమెత్తగా తినిపించిన బెదిరింపునకు షాపతను కాస్త తగ్గాడు.

"ఏదీ చూపించండి. వేరేది ఇస్తాను" అన్నాడు.

ఆ దంపతులిద్దరూ వరువు మీద కూర్చున్నారు. ఎంతసేపు వెదకినా ఎక్కడా డామేజీ కనబడడం లేదామెకి. వయసు మీద పడడంతో ఆమెకి చూపు కాస్త మందగించినట్టుంది. దానికితోడు సంధ్యవేళ. షాపులో వెలుగు తక్కువగా ఉంది. మరోకసారి మొదటినుంచి చివరివరకూ వెదకడం ప్రారంభించింది. డామేజీ ఆమెకయితే కనిపించలేదు గానీ దూరంనుంచి చూస్తున్న నాకు మాత్రం స్పష్టంగా కనిపించింది. అది చేనేత జరీ చీర. నేతలో జరిగిన పొరపాటు వల్ల పోగులు పెనవేసుకుపోయి ఉరద చుట్టినట్టుగా ఉందొక చోట. దాని వల్ల ఆచీర అందమంతా పోయింది. అయితే వాళ్లిద్దరూ వృద్ధులే కావడం వల్ల చూపు మసకబారి దాన్ని కనిపెట్టలేకపోతున్నారు. షాపువాడు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానే దాన్ని చూసి కూడా చూడనట్లు నటిస్తున్నాడు.

'నాకు కనిపిస్తోంది కదా పోనీ నేనే వెళ్లి చెబుదామా' అనుకున్నాను. అంతలోనే 'మధ్యలో నేనెందుకు జోక్యం చేసుకోవడం. షాపతనితో నాకు పూర్వ పరిచయం ఉంది. నేను నిజం చెబితే అతని మోసం బయటపడుతుంది కాబట్టి హర్ట్ అవుతాడు. నా మీద ద్వేషం పెంచుకుంటాడు. అతనితో నా సంబంధాన్ని పాడు చేసుకోడమెందుకు. ఆ ముసలావిడ తనంతట తానుగా డామేజీ చూపలేకపోతోంది. కాబట్టి నష్టపోక తప్పదు' అని మనసులోనే అనుకుంటూ మాట్లాడక ఊరుకున్నాను. పాపం వెదకి వెదకి ఆ వృద్ధ దంపతులిద్దరూ విసిగిపోయారు. షాపువాడి ధోరణి మామూలే.

"ఏదీ ఎక్కడండీ డామేజీ. ఎక్కడా లేదే. నేను చెబుతూనే ఉన్నాను కదా. మా షాపులో అలాంటివి అమ్మము అని. మేం క్వాలిటీకి చాలా ప్రాధాన్యం ఇస్తాం. మీరు దేన్ని చూసి ఏదనుకున్నారో!" అన్నాడు.

ఇక లాభం లేదనుకుని వారు ఇంకేమీ మాట్లాడకుండా చీరని కవర్‌లో పెట్టుకుని ముందుకి సాగిపోయారు. మేం కూడా మా బట్టలు ప్యాక్ చేయించుకుని ఇంటిదారి పట్టాం. బండి డ్రైవ్ చేస్తున్నానే గానీ ఆలోచనలన్నీ ఆ వృద్ధ దంపతుల చుట్టూనే తిరుగుతున్నాయి. 'నేను షాపువాడి తప్పుని ఎందుకు ఎత్తి చూపలేకపోయాను? వారి అసహాయతని ఆసరాగా తీసుకుని షాపతను వారిని మోసగిస్తుంటే ఎందుకు వ్యతిరేకించలేదు? నా మంచితనం పోతుందనా? ఎవరో నష్టపోతే నాకెందుకులే అనే ధోరణా?' ప్రశ్నిస్తున్న నా అంతరాత్మ గొంతునొక్కాను. ఇంటికిచేరి గడపదాటగానే మా ఆవిడ కెవ్వుమని అరిచింది. కంగారుపడి చూడబోతే తన కుడిపాదాన్ని పరిశీలనగా చూసుకుంటూ-

"అయ్యో! కాలిపట్టీ కనిపించడం లేదండీ. ఎక్కడ జారిపోయిందో ఏమిటో?" అని హడావిడి చేసింది. అవి కొని వారం కాలేదు. తన పుట్టినరోజు కానుకగా ప్రత్యేకంగా కొత్త మోడల్‌తో తయారుచేయించాను. "అంత అజాగ్రత్త అయితే ఎలా?" అని విసుక్కున్నాను.

"ఎక్కడ పడిపోయి ఉండవచ్చు?" సాలోచనగా అడిగాను.

"ఆ..గుర్తొచ్చిందండీ. బట్టలషాపులో జారిపోయి ఉంటాయి. దాని గొళ్ళెం లూజుగా ఉందని దగ్గరకు నొక్కాను. సరిగా నొక్కుకోలేదు. ఇంటికి పోయాక చూద్దాం అని అలా వదిలేశాను. అనుకున్నట్టే అయింది. అవి షాపులోనే జారిపోయి ఉంటాయి" అనడంతో వెంటనే షాపు దగ్గరకు బయలుదేరాను.

షాపులో ఇందాకటి వృద్ధ జంట మళ్లీ కనబడ్డారు. వారితోపాటు కాన్వెంట్ చదివే చిన్న బాబు కూడా ఉన్నాడు. షాపువాడి మొహంలో అప్రసన్నత చోటుచేసుకుంది. విసుక్కుంటూ మరో చీర వెదుకుతున్నాడు. నాకు విషయం అర్థమైంది. కాన్వెంట్‌నించి ఇంటికి వెళుతున్న మనవడిని తీసుకొచ్చి చీర చూపించారన్నమాట. డామేజీని ఆకుర్రాడు పసిగట్టినట్టున్నాడు అనుకున్నాను. అయితే నా ధ్యానంతా పట్టాల మీదే. షాపులోకి అడుగుపెట్టి "ఏవండీ. ఇందాక మా ఆవిడ, నేను షాపింగ్‌కి వచ్చాం కదా. ఆమె పట్టీలు జారిపోయాయి. ఇక్కడేమైనా కనబడ్డాయా?" అని అడిగాను ఆతృతగా.

"అబ్బే. ఏం కనబడలేదండీ. దారిలో ఎక్కడైనా పడిపోయి ఉంటాయి. సరిగా వెదకండి" అన్నాడు.

"అదేంటంకుల్ అలా అంటావు? ఇందాక నేను వచ్చేసరికి మీరు పట్టీని చేత్తో పట్టుకుని బాగుందని జేబులో వేసుకున్నారు. నేను చూశాను. ఆ అంకుల్ తమవి అంటున్నారు కదా. మరి ఇవ్వరేమిటి?" అని గడుసుగా నిలదీస్తున్నాడు షాపువాడ్ని ఆ ఆరేళ్ల కుర్రాడు.

ఆ మాటలతో షాపువాడికి గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయ పడినట్లయింది. తల వంచుకుని "క్షమించండి సార్" అంటూ ఆ పట్టీలు తిరిగి ఇచ్చేశాడు నాకు. "వెరీ గుడ్ బాయ్! అలా ఉండాలి పిల్లలంటే. నీలా నిజం చెప్పడానికి ఎప్పుడూ భయపడకూడదు బాబూ! కీపిటప్" అని ఆ బాలుడి వెన్నుతట్టాను. అంతేకాదు నేను కూడా ఇకనుంచీ ఎప్పుడూ నిజం చెప్పడానికి భయపడకూడదని నిర్ణయించుకున్నాను. వయసులో చిన్నవాడైనా ప్రవర్తనలో ఉన్నతంగా నిలిచిన ఆ బాలుడికి మనసులోనే జోహార్లు అర్పించుకున్నాను.

-చైతన్య (గాంధీనగర్)